

Posudek vedoucího bakalářské práce

Petra Ladmanová: Mezigenerační vnímání košer stravy v praktikujících židovských rodinách.

Bakalářská práce.

Ústav etnologie, Univerzita Karlova v Praze – Filozofická fakulta. Praha 2023.

Vedoucí práce: Mgr. PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D.

Předmětem předložené bakalářské práce je kvalitativní výzkum mezigeneračního přenosu a dodržování principů kašrutu a souvisejících rituálů ze strany mladé generace v praktikujících židovských rodinách, který autorka provedla na základě polostrukturovaných rozhovorů s osmnácti respondenty z tří různých generací praktikujících židovských rodin. Výzkum vycházel z hypotézy, ke které autorka došla jak na základě osobní zkušenosti (sama se k židovské víře hlásí), tak i na základě odborné literatury, která se tímto tématem zabývá; vycházela z toho, že nejméně dodržuje košer stravování nejmladší generace Židů. Hypotéza se nepotvrdila, naopak, autorka zjistila, že ze tří generací nejstriktněji dodržuje principy košer stravování právě nejmladší generace. V kontextu kulturní antropologie se potvrdilo, že stravovací kulturní vzorce a rituály s nimi spojené jsou natolik silně radikované a málo propustné, že je těžké je změnit, což je právě v židovství jedním ze zásadních momentů pro zachování náboženské identity a že význam těchto vzorců v rámci stravování zůstává neměnným a zachovává si svou symbolickou hodnotu i v situacích hlubokých společenských a kulturních změn.

Práce je rozdělena do dvou částí. První část se věnuje náhledu na stravování z hlediska antropologie jídla. Uvádějí se zde antropologické teorie, o které se práce opírá: Claude Lévi-Strauss, Mary Douglas, Marvin Harris, Eugene N. Anderson a další. V první části se práce zabývá i definicí kašrutu: košer strava, čisté a nečisté, židovské svátky a kuchyně, postní dny. Druhá část je věnována samotnému kvalitativnímu výzkumu. Uvádí se zde shrnutí dosavadního stavu bádání, použitá metodologie a výsledky výzkumu s grafy. Praktická část je velmi dobře a přehledně zpracována s uvedením seznamu respondentů a respondentek a údaji, které se týkají jejich věku a vzdělání, jsou zde uvedeny vypovídající úryvky rozhovorů a v příloze jsou i krátké biografie respondentů.

Z formálního hlediska autorka přiměřeně užívá odbornou oborovou terminologii a problematiku důkladně dokumentuje odkazy a citacemi z vhodně zvolené odborné literatury, což dokládá její dobrou orientaci ve zvoleném tématu. V závěru práce mne zaujal právě překvapivý výsledek výzkumu o tom, že kašrut dodržuje nejvíce nejmladší generace. Tento výsledek potvrzuje teorii o neměnnosti, stabilitě a malé propustnosti kulturních stravovacích vzorců.

Pro případ budoucí publikace bych doporučila navýšit počet respondentů a respondentek a tím zvýšit vypovídající hodnotu výsledků výzkumu.

Předložená práce podle mého názoru splňuje nároky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě. Práci navrhuji hodnotit známkou **výborně (1)**.

V Praze dne 21.8. 2023

PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D.